Rok IV — Nr 49 (130) Bydgoszcz, Olsztyn, dnia 5 grudnia 1948 r. Cena zł 15

RZEMIEŚLNIK POMORSKI

TYGODNIK GOSPODARCZY

Przebieg rejestracji rzemiosła na Pomorzu

(Reportaż naszego specjalnego wysłannika)

Jak wiadomo, na terenie woj. pomorskiego odbywa się obowiązkowa rejestracja warsztatów rzemieślniczych. W związku z tym odwiedziliśmy niektóre biura rejestracyjne i przedstawiamy garść naszych wrażeń:

Włocławek.

Przybywamy w godzinach wieczornych. Pomimo spóźnionej pory w biurze Okręgowego Związku Cechów zastajemy wszystkich pracowników zajętych przyjmowaniem zgłoszeń rejestracyjnych. W tej chwili w biurze znajdują się dwaj rzemieślnicy, którzy załatwiają formalności, związane z rejestracją.

Całością prac rejestracyjnych kieruje p. Bogusław Różański przy stałej pomocy ze strony zarządu okręgowego w osobach prezesa p. Leopolda Gadomskiego i wiceprezesa p. Henryka Ziemskiego.

Zapytujemy kierownika biura p. Różańskiego o dotychczasowy przebieg rejestracji.

— W pierwszych dniach — odpowiada — frekwencja była dość słaba. W każdym razie do dnia 26 listopada br. zarejestrowało się około 30 proc. rzemieślników z danego terenu. Przy okazji p. Różański stara się wyświetlić wątpliwość, która mu się nasunęła w czasie rejestracji. Mianowicie — jeżeli ktoś posiada dwa warsztaty rzemieślnicze, to czy powinien oba zarejestrować.

Znajdujący się w naszym towarzystwie dyr. Izby Rzemieślniczej p. Werno wyjaśnia, że oczywiście musi zarejestrować oba warsztaty, a powinien należeć do cechu tej branży, w której ma większe obroty. Do drugiego cechu może należeć dobrowolnie ze składką najniższą.

Przy okazji dowiadujemy się, że we Włocławku organizuje się bursę dla uczniów rzemieślniczych na 25 łóżek. Lokal dostarczy Okręgowy Związek Cechu, a urządzenie — Zakład Doskonalenia Rzemiosła w Toruniu.

Aleksandrów Kujawski.

W biurze rejestracyjnym zastajemy trzech urzędników. Rozmawiamy z pp. Michalskim i Pomianowskim. Na ogólną liczbę 800 warsztatów na tym terenie zgłosiło się dotychczas do rejestracji zaledwie 20. Jest to bardzo mało. Rejestrujący tłumaczą ten fakt brakiem dostatecznych informacji. I oni mają również pewną wątpliwość, co zrobić w tym wypadku, jeżeli zgłaszający się rzemieślnik oświadcza, że od nowego roku likwiduje warsztat. Oczywiście trzeba go zarejestrować — odpowiada dyr. Izby. Dokąd posiada warsztat, zarejestrowany być musi.

Przy sposobności naszych odwiedzin w Aleksandrowie Kujawskim oglądamy biura cechowe, skupiające cztery miejscowe cechy, a mianowicie krawców, szewców, rzeźników i kowali. Na wyróżnienie zasługuje wzorowa świetlica rzemieślnicza, otwarta w tym roku i odznaczająca się czystością i estetycznym urządzeniem.

Toruń.

Kierownik miejscowego Okręgowego Związku Cechów p. Grobecki informuje nas, że dotychczasowe nasilenie rejestracji jest dość słabe. Zarejestrowało się dotąd 50 rzemieślników tzn. bardzo minimalny procent.

Największym mankamentem i utrudnieniem w rejestracji jest — zdaniem p. Grobeckiego — fakt, że rejestrujący się nie przynoszą ze sobą od razu wszystkich potrzebnych dokumentów. A trzeba, aby okazali przy rejestracji wszelkie dowody, jakie ich uprawniają do prowadzenia warsztatu oraz wszelkie dowody podatkowe.

Bydgoszcz.

W biurach Okręgowego Związku Cechów przy ulicy Jagiellońskiej 10 panuje żywy ruch. Przy rejestracji zatrudniony jest 5-cio osobowy personel, a poza tym jedna siła dorywcza. Nad całością czuwa kierownik biura p. Stefaniak. W biurze rejestracyjnym jest również częstym gościem prezes Okręgowego Związku Cechów w Bydgoszczy p. Łukaszewski.

Na nasze zapytanie o dotychczasowy przebieg rejestracji prezes i kierownik oświadczają zgodnie, że jest pomyślny, że rejestracja odbywa się sprawnie i bez zahamowań. Na ogólną liczbę 3000 warsztatów, które w tym okręgu podlegają rejestracji, zostało już zarejestrowanych 1200 warsztatów. Do zakończenia rejestracji, która nastąpi w dniu 4 grudnia, z pewnością wszyscy rzemieślnicy spełnią swą powinność.

Sprawny przebieg rejestracji w Bydgoszczy zawdzięczać należy w dużej mierze temu, że niemal wszyscy rzemieślnicy w tym okręgu abonują „Rzemieślnik Pomorski". Dzięki temu są poinformowani o wszystkim, co dotyczy rejestracji.

Rzemiosło bydgoskie pomaga aktywnie
przy budowie wspólnego domu

W dniu 29 listopada w Domu Rzemiosła odbyło się informacyjne zebranie komisarycznych zarządów cechowych w Bydgoszczy.

Zagajenia dokonał prezes Okręgowego Związku Cechów p. Łukaszewski w obecności prezesa Izby Rzemieślniczej p. Kuczmy oraz dyrektora Izby Rzemieślniczej p. Werno.

Prezes Łukaszewski zapoznał zebranych z treścią zjazdu rzemiosła PPR i PPS w KC PPR w Warszawie.

Zaznaczył on, iż Rząd zawsze będzie miał na uwadze dobro drobnego rzemiosła i tępić będzie wszelkie przejawy kapitalistyczne w rzemiośle.

Z kolei dyrektor Werno stwierdził, że państwo nasze przechodzi do realizowania ustroju, opartego na podstawach socjalistycznych. Warsztat, w którym właściciel pracuje sam przy udziale 1 do 2 ludzi, uważany jest za drobne rzemiosło. Zachodzą jednak pewne rozgraniczenia co do ilości pracowników w niektórych branżach jak drzewne, metalowe itp., gdzie ilość zatrudnionych ludzi jeszcze nie została definitywnie ustalona. Dekret o najmie lokali, jak i podatki, w znacznej mierze obniżają zyskowność przedsiębiorstw, na co rzemieślnik, nie chcąc zatracić stanu swego posiadania, musi się powoli nastawić. W ostatnim czasie zauważyć się daje objaw likwidacji niektórych przedsiębiorstw, co Izba Rzemieślnicza pilnie śledzi. Niektórzy przechodzą do spółdzielni, wzglednie tworzą przez złączenie kilka przedsiębiorstw spółdzielnię, której udziałowcy pozostają wyłącznie jej właścicielami, nie dopuszczając do udziału żadnego z pracowników. Tego rodzaju spółdzielnie nie będą popierane.

Propagujemy natomiast Pomocnicze Spółdzielnie Cechowe, mówił dyrektor Werno, w których każdy członek cechu może mieć zapewniony zbyt przez siebie wytworzonych towarów (jest to pewien rodzaj transakcji wiązanych). Transakcje wiązane rozpoczęły w naszym województwie rzemiosła szewskie i bieliźniarskie i należy przypuszczać, iż niebawem dołączą się do tej akcji inne rzemiosła.

Zaleca się cechom utworzenie własnych biur cechowych, przez połączenie się po kilka zawodów pokrewnych. Składki cechowe opłacane przy rejestracji są pobierane tylko zaliczkowo. Często nasuwa się pytanie czy abonowanie „Rzemieślnika Pomorskiego" jest przymusowe? Na zasadzie zatwierdzonego statutu, zarząd Pomorskiej Izby Rzemieślniczej uchwalił przymus abonowania tego pisma. Będą ogłoszone tam wszelkie komunikaty i rozporządzenia dotyczące rzemiosła, które drogą okólników mogłyby dotrzeć do rąk zainteresowanych w terminie opóźnionym. Ułatwi to równocześnie informowanie członków cechów, przez zarządy o sprawach cechowych, gdyż zebrania nie będą się tak często odbywały.

Nad obydwoma referatami wywiązała się dyskusja, w której poruszono szereg spraw bieżących oraz mówiono o nadmiarze zbiórek na różne cele. Prezes Izby Rzemieślniczej p. Kuczma zapewniał, iż przed gwiazdką będą jeszcze dalsze zbiórki, ale nie należy zapominać przy tym w pierwszym rzędzie o rzemieślnikach, którzy należą do cechu i z powodu starości, choroby czy kalectwa nie mogą dziś już pracować. Proszono zarazem dyrektora Izby Rzemieślniczej p. Werno, by na przyszłej konferencji zapytał dokładnie o ilość zatrudnienia ludzi w poszczególnych branżach.

Prezes Łukaszewski podkreślił, że rzemiosło wywodzi się z rodzin robotniczych i było zawsze upośledzone — za co jednak w największej mierze samo ponosi winę. Trzeba, aby rzemiosło więcej poświęcało się życiu społecznemu i politycznemu. Zaapelował zarazem do wszystkich, by chociaż cząstkę dołożyli do budowy domu Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej. Po krótkiej dyskusji uchwalono, że rzemiosło przyczyni się również do budowy tego domu i stanie do pracy na apel Okręgowego Związku Cechów, który wyznaczy odpowiedni dzień. Rodzaj pracy i dzień polecono umówić prezesowi p. Łukaszewskiemu z kierownictwem budowy. Wszyscy zebrani oświadczyli, iż nie zabraknie przy budowie żadnego samodzielnego rzemieślnika w terminie wyznaczonym, a gdyby się znaleźli opieszali, to będą publicznie napiętnowani.

Na koniec p. Urbański omówił sprawę opiniowania rachunków do urzędów państwowych, wojska i samorządów. Zaznaczył, iż biegli mają wielkie trudności, gdyż rachunki wystawione są za prymitywnie. Instytucje wyżej wymienione bez bliższego wyszczególnienia pracy nie honorują rachunków, jeśli nie są opiniowane przez Izbę Rzemieślniczą. Mówił również o opracowaniu norm zyskowności w poszczególnych branżach. **Sp.**

Dystrybucja głównych przetworów zbożowych

Z dniem 1 października 1948 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 11. X. 1948 r. w sprawie dystrybucji głównych przetworów zbożowych (Dz. U. R. P. nr 54, poz. 425).

Celem należytego zaopatrzenia ludności w pieczywo, mąkę i inne główne przetwory zbożowe, rozporządzenie powyższe powierza hurtową dystrybucję głównych przetworów zbożowych na obszarze całego Pomorza:

a) Państwowej Centrali Handlowej (PCH) oraz

b) Centrali Spółdzielni Spożyw. „Społem".

Minister Przemysłu i Handlu może powierzyć tę dystrybucję Polskim Zakładom Zbożowym, Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska" oraz innym uprawnionym przedsiębiorstwom.

Hurtowych dystrybutorów zaopatrują w przetwory zbożowe wojewódzkie oddziały Polskich Zakładów Zbożowych.

Hurtowi dystrybutorzy podają do wiadomości zainteresowanym miejsce i termin przyjmowania zamówień na dostawę głównych przetworów zbożowych oraz warunki techniczne i handlowe, dotyczące odbioru zamówionego towaru.

Piekarnie oraz instytucje prowadzące wyżywienie zbiorowe **winny składać zapotrzebowania na produkty zbożowe najpóźniej do dnia 1 każdego miesiąca** poprzedzającego miesiąc objęty zapotrzebowaniem — **do właściwego hurtowego dystrybutora**, od którego w terminie przez niego ustalonym mają obowiązek odebrać podane w zapotrzebowaniu przetwory.

Gdy zgłoszone przez piekarnię zapotrzebowanie na mąkę odbiega ilościowo i jakościowo od rzeczywistych potrzeb ludności w danym ośrodku, bądź jest niezgodne z planem dystrybucji — komisje nadzoru nad dystrybucją mąki i zaopatrzeniem ludności w pieczywo będą nadzorowały wypiek pieczywa, dokonywany przez poszczególne piekarnie, czy odbywa się w granicach istotnych potrzeb ludności.

Komisje nadzoru nad dystrybucją mąki i zaopatrzeniem ludności w pieczywo ustalają oraz ogłaszają dla każdego rejonu listę placówek terenowych hurtowych dystrybutorów produktów zbożowych, zawierającą adresy placówek handlowych oraz magazynów.

Placówki terenowe hurtowych dystrybutorów są obowiązane utrzymywać na składzie niezbędne zapasy głównych przetworów zbożowych, w wysokości co najmniej połowy miesięcznego zapotrzebowania.

Piekarnie mają obowiązek stale posiadać całą rezerwę mąki w wysokości co najmniej 5-dniowego wypieku chleba. Dokładną wysokość rezerwy mąki ustala komisja nadzoru nad dystrybucją mąki i zaopatrzeniem ludności w pieczywo.

Placówki hurtowych dystrybutorów prowadzą ścisłą ewidencję piekarń i punktów dystrybucji detalicznej, z uwidocznieniem pobranych ilości przetworów zbożowych w poszczególnych miesiącach.

Kontrolę nad wykonaniem dystrybucji głównych produktów zbożowych sprawują organa kontroli obrotu zbożem i wytworami młyńsko-piekarnianymi przy urzędach wojewódzkich oraz Polskie Zakłady Zbożowe.

Wpłaty na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej (FGM) a podatek dochodowy.

Na podstawie art. 21 ust. (5) dekretu z 28 lipca 1948 r. (Dz. U. R. P. nr 36, poz 259), wpłata na rzecz Funduszu Gospodarki Mieszkaniowej ulega odliczeniu przy ustalaniu podstawy do wymiaru podatku dochodowego.

Zgodnie z wyjaśnieniem Związku Izb Rzemieślniczych R. P., podanym w piśmie z dnia 22. XI. 1948 r. znak VI-2/101, wpłaty na FGM są potrącane od dochodu, podlegającego podatkowi dochodowemu, zgodnie z art. 10 dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1947 r. nr 25, poz. 99), który dla uznania wydatku za potrącalny wymaga, aby był on poniesiony w celu osiągnięcia, zachowania lub zabezpieczenia przychodów.

Wpłata na FGM obciąża w zasadzie wynajmującego i ulega odliczeniu z dochodu uzyskanego przez tegoż za najem lokalu.

U najemców wpłata na FGM mieści się zawsze w czynszu, płaconym wynajmującemu, i najemca nie otrzymuje od wynajmującego osobnych kwitów za dokonane wpłaty na FGM. Potrącalność czynszu nie uległa żadnym zmianom wskutek określenia nowych stawek czynszu w dekrecie o najmie lokali i dlatego **rzemieślnik może potrącić cały czynsz (z wpłatami na FGM) zapłacony za lokal, związany z wykonywaniem zawodu (oczywiście nie za swoje mieszkanie).**

Nawet w tych przypadkach, gdy czynsz za lokal użytkowy, umówiony przed dniem 1 września 1948 r., zostaje uzupełniony za zgodą władzy czynszowej o sumę wpłaty, przypadającej od najętego lokalu na rzecz FGM (art. 23a ust. 1 dekretu o najmie lokali), najemca nie dokonuje sam wpłat na FGM do banku, lecz płaci odpowiednio zwiększony o tę wpłatę czynsz wynajmującemu.

Gdy najemca zalega z czynszem i zaległe od zajmowanego lokalu wpłaty na FGM są ściągane od niego bezpośrednio (art. 22 ust. 3 cytowanego dekretu), to i wtedy uiszczone przez najemcę wpłaty na FGM nie tracą charakteru części czynszu.

Z powyższego widać, że potrącalność wpłat na FGM nie dotyczy najemców, lecz wynajmujących, a ogólne zasady potrącalności czynszów przez najemców pozostają bez zmian.

Również nowy dekret z dnia 25 października 1948 r. o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. nr 52, poz. 414), kwalifikuje wpłaty na FGM jako koszty uzyskania przychodów tylko w związku ze źródłem dochodu.

Bliższe określenie pojęcia „lokal mieszkalny"

Dekret z dnia 28 lipca 1948 r. o najmie lokali (Dz. U. R. P. nr 36, poz. 259) nie precyzuje co należy rozumieć przez lokal mieszkalny. Czyni to rozporządzenie Ministrów: Odbudowy, Administracji Publicznej, Ziem Odzyskanych i Skarbu z dnia 23. X. 1948 r. (Dz. U. R. P. nr 50, poz. 398).

Rozporządzenie to w § 6 ust. 1 wyjaśnia, że za **lokal mieszkalny**, w rozumieniu dekretu o najmie lokali, **uważa się każdy lokal używany na cele mieszkalne**. Faktyczne więc używanie lokalu na cele mieszkalne, gdy lokal jest używany na te cele w całości i wyłącznie, bez względu na ewentualne inne jego przeznaczenie — kwalifikuje ten lokal jako lokal mieszkalny.

W myśl ust. 2 § 6 tego rozporządzenia, **lokal używany na cele mieszkalne nie traci charakteru mieszkalnego, choćby był używany częściowo na inne cele, chyba że używany jest na przedsiębiorstwo handlowe lub ma charakter lokalu użytkowego z przeznaczenia.** Z przepisu tego wynika, że nie traci charakteru mieszkalnego lokal częściowo używany na inne cele, niż handlowe, pod warunkiem, że nie ma charakteru lokalu użytkowego z przeznaczenia.

Lokalem użytkowym z przeznaczenia jest lokal, którego położenie (wejście od ulicy, wejście od podwórka z oknem wystawowym, lub w w miejscu przeznaczonym dla handlu ulicznego bądź na placu targowym itp.), **albo wyposażenie techniczne świadczy o przeznaczeniu lokalu na cele przemysłowe, handlowe, biurowe itp.**

W świetle tych przepisów, **jeśli część lokalu wzgl. cały lokal ma charakter lokalu użytkowego z przeznaczenia, cały lokal należy traktować jako lokal użytkowy.** Podobnie, **jeżeli cały lokal lub część lokalu zajęta jest na prowadzone przedsiębiorstwo handlowe, wówczas cały lokal uznany będzie jako lokal użytkowy.**

Lokal zaś, w którym część (np. jedną wzgl. pół izby) **zajmuje rzemieślnik na swój warsztat, jest uważany za lokal mieszkalny** pod warunkiem, że nie ma charakteru lokalu użytkowego z przeznaczenia. Tak więc, jeśli kuśnierz w jednej izbie swego czteroizbowego mieszkania prowadzi pracownię, nie pozbawia to jego mieszkania charakteru lokalu mieszkalnego. Nie traci również charakteru mieszkalnego lokal jednoizbowy, w którym szewc mieszka i posiada swój warsztat. **Do lokali tych mają zatem zastosowanie przepisy o czynszach za lokale mieszkalne,** a nie postanowienia o wpłatach na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej od lokalu użytkowych.

Dalsze przepisy uzupełniające o czynszach i wpłatach

na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej

Dekret o najmie lokali z dnia 28 lipca 1948 r. (Dz. U. R. P. nr 36, poz. 259) został ostatnio znowelizowany dekretem z dnia 25 października 1948 r. (Dz. U. R. P. nr 50, poz. 383). Nowy akt prawny otrzymał moc obowiązującą od dnia 1 września 1948 r.

Poniżej zamieszczamy ważniejsze postanowienia tego dekretu, mogące zainteresować rzemieślników.

Dekret ten postanawia, że **czynsz za najem lokali użytkowych umówiony przed dniem 1 września 1948 r., może ulec uzupełnieniu za zgodą władzy czynszowej** (zarządu gminnego wzgl. miejskiego) **o sumę wpłaty, przypadającej od najętego lokalu na rzecz Funduszu Gospodarki Mieszkaniowej (FGM).** Strony jednak mogą się umówić inaczej. Umowa taka musi być pod nieważnością sporządzona na piśmie.

Jeżeli władza czynszowa orzekła o uzupełnieniu czynszu za najem lokalu użytkowego o wpłatę na FGM, **najemca może wypowiedzieć najem** tego **lokalu** z zachowaniem trzymiesięcznego terminu:

a) tak w przypadku, gdy umowa najmu lokalu użytkowego była zawarta na czas oznaczony, jak i
b) w razie, gdy taka umowa była zawarta na czas nieoznaczony z dłuższym niż 3-miesięcznym terminem wypowiedzenia.

Wpłaty na FGM nie uiszczone w terminie (tj. do dnia 10 następnego miesiąca po miesiącu, za który przypadają np. za listopad do 10 grudnia) **podlegają przymusowemu ściągnięciu bez względu na ewentualne potrącenie wzajemnych roszczeń, dokonane między wynajmującym a najemcą.**

Jeżeli najemca lokalu mieszkalnego obowiązany do opłacania czynszu w myśl dekretu o najmie lokali, zapłacił przed dniem 1 września 1948 r. czynsz z góry za okres po tym dniu, winien **dopłacać poczynając od 1 września 1948 r. co miesiąc wynajmującemu różnicę między czynszem miesięcznym już zapłaconym, a czynszem należnym w myśl przepisów dekretu o najmie lokali.**

Sprawdzanie sprowadzonego mięsa

Z dniem 18 listopada br. weszło w życie rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 3. 11. 1948 r. o obowiązku poddawania sprawdzaniu mięsa sprowadzanego do niektórych miejscowości (Dz. U. R. P. nr 53, poz. 424).

Dla stwierdzenia czy sprowadzone mięso było istotnie zbadane i oznakowane jako zdatne do spożycia, czy nie zachodzi rozkład gnilny oraz czy zostało przewiezione w warunkach higienicznych — rozporządzenie powyższe wprowadza **obowiązek poddawania sprawdzaniu przez lekarzy weterynaryjnych,** wyznaczonych do urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa, **wszystkiego mięsa pochodzenia krajowego, sprowadzonego do miast w tym rozporządzeniu wymienionych.**

Na terenie województwa pomorskiego poddawane będzie sprawdzaniu mięso, sprowadzone do następujących miast:

Brodnica — powiatu brodnickiego,
Chełmno — powiatu chełmińskiego,
Chełmża — powiatu toruńskiego,
Chojnice — powiatu chojnickiego,
Czerniewice — powiatu włocławskiego,
Gniewków — powiatu inowrocławskiego,
Golub — powiatu wąbrzeskiego,
Kruszwica — powiatu inowrocławskiego,
Nowe Miasto — powiatu nowomiejskiego,
Nakło — powiatu wyrzyskiego,
Nowe — powiatu świeckiego,
Świecie — powiatu świeckiego,
Wąbrzeźno — powiatu wąbrzeskiego,
Wyrzysk — powiatu wyrzyskiego,
Bydgoszcz,
Grudziądz,
Inowrocław,
Toruń,
Włocławek.

Sprawdzania mięsa dokonuje się w rzeźni utrzymywanej przez gminę miejsca sprowadzenia.

Urzędy wojewódzkie mogą wyznaczyć poza rzeźniami utrzymywanymi przez gminę także i inne miejsca sprawdzania mięsa, jeżeli ich urządzenie zapewnia wykonanie wszystkich czynności, związanych z wyładowaniem, sprawdzaniem i załadowaniem, zgodnie z przepisami sanitarnymi. Adresy tych miejsc będą ogłoszone w dzienniku wojewódzkim tego województwa, na terenie którego miejsca te są położone.

Sprawdzeniu nie podlega mięso przewożone środkami transportowymi, odpowiadającymi wymogom sanitarnym, określonym w rozporządzeniu z dnia 10. 12. 1936 r. o dozorze nad mięsem i przetworami mięsnymi (Dz. U. R. P. nr 92, poz. 643) — na odległość nie większą niż 20 km z rzeźni publicznych wyszczególnionych w omawianym rozporządzeniu z dnia 3. 11. 1948 r. (jeśli chodzi o województwo pomorskie z rzeźni publicznych w: Brodnicy, Bydgoszczy, Grudziądzu, Nakle, Świeciu i Toruniu. Nie podlega również sprawdzeniu mięso przewożone z tych rzeźni do przetwórni mięsnych (umieszczonych w wykazie ogłaszanym w Monitorze Polskim), których produkcja poddana jest stałemu nadzorowi lekarza weterynaryjnego, wyznaczonego przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, jeżeli przewóz odbywa się środkami transportowymi pod plombą danej rzeźni.

Przepisy o sprawdzaniu mięsa nie dotyczą mięsa, przewożonego przez osoby, nie trudniące się zawodowo handlem i wprowadzaniem do obrotu mięsa i przetworów mięsnych, jeżeli jest ono sprowadzone do spożycia we własnym gospodarstwie domowym tych osób i nie przekracza wagi 5 kg.

Koszty wyszkolenia uczniów rzemieślniczych są potrącalne od dochodu

Zgodnie z okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dnia 14. IV. 1948 r. w sprawie potrącania kosztów wyszkolenia uczniów rzemieślniczych (terminatorów) — Dz. Urz. Min. Skb. nr 43, poz. 159 — **koszty utrzymania i wyszkolenia uczniów rzemieślniczych** (terminatorów) **stanowią u rzemieślników,** podatników podatku dochodowego, zatrudniających tych uczniów, **koszty uzyskania przychodów,** w rozumieniu przepisów art. 10 dekretu z dnia 8. I. 1946 r. o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1947 r. nr 25, poz. 99).

Jeżeli zatem podatnik wykazuje te koszty **w prowadzonych księgach handlowych wzgl. uproszczonych,** urzędy skarbowe nie będą kwestionowały tego potrącenia przy ustalaniu dochodu podatkowego na podstawie dochodu z ksiąg.

W przypadkach natomiast, gdy ustalenie dochodu następuje **na podstawie norm szacunkowych,** (biorąc pod uwagę, że normy dochodowości nie uwzględniają kosztów kształcenia uczniów) **Ministerstwo Skarbu poleciło od dochodu ustalonego na podstawie norm szacunkowych za rok, w którym nastąpiło wyzwolenie ucznia, potrącać jako koszty jego utrzymania i wyszkolenia po 5.000 zł za każdego wyzwolonego ucznia za każdy rok nauki, nie więcej jednak niż 15.000 zł na ucznia.**

Jeżeli za lata poprzedzające rok, w którym nastąpiło wyzwolenie ucznia, ustalono podatnikowi dochód na podstawie ksiąg, w których był już wykazany koszt utrzymania i szkolenia danego ucznia, za te lata nie można potrącać wymienionej kwoty, tj. 5.000 zł za każdy rok na ucznia.

W przypadkach, gdy podatnikowi za rok, w którym nastąpiło wyzwolenie ucznia, ustalą się dochód na podstawie ksiąg, za poprzednie zaś lata, w których uczeń pobierał naukę, został ustalony dochód na podstawie norm szacunkowych, od dochodu ustalonego na podstawie ksiąg urzędy skarbowe dokonają również za te lata potrącenia po 5.000 zł na ucznia za każdy rok nauki (wyniki którego nie były objęte księgami).

Omawiane potrącenia będą stosowane przez urzędy skarbowe tylko na wniosek podatnika, poparty zaświadczeniem właściwej Izby Rzemieślniczej, stwierdzającym czas nauki ucznia, istnienie zarejestrowanej umowy oraz fakt złożenia przez ucznia w danym roku egzaminu czeladniczego z pomyślnym wynikiem.

Wiadomości Izby Rzemieślniczej w Olsztynie

Walne zebranie Cechu Wędliniarzy w Olsztynie.

W dniu 17 listopada rb. odbyło się walne zebranie Cechu Wędliniarzy w Olsztynie w sali Stronnictwa Demokratycznego pod przewodnictwem st. cechu ob. mistrza J. Radzikowskiego. W zebraniu wzięli udział w imieniu Izby Rzemieślniczej ob. ob. dyr. Izby Rzemieślniczej w Olsztynie mgr K. Lisowski, wicedyrektor tejże Izby Eugeniusz Szpaderski nacz. Wydz. Ekonomicznego ob. K. Bieliński. W imieniu Okręgowego Związku Cechów w Olsztynie wziął udział w zebraniu kierownik biura Związku ob. Rudzki. Ponadto obecni byli na zebraniu ob. ob.: Cedro, dyr. Centrali Mięsnej i Stasiak, delegat komisarza do Spraw Gospodarki Mięsnej.

Zagajając zebranie ob. J. Radzikowski przywitał kolegów i gości i, wyjaśniwszy cel zebrania, zaproponował przyjęcie porządku dziennego. Następnie dyrektorzy Izby wygłosili referaty n. t.: organizacyjny oraz zmian wprowadzonych w obrocie mięsem i wędlinami, po czym ob. Bieliński zapoznał zebranych szczegółowo z interesującymi ich zarządzeniami.

Po powołaniu sekcyjnych terenowych i omówieniu techniki wpłacania składek członkowskich do cechu zebranie zakończono.

Walne Zebranie Cechu Malarzy.

Na szczeblu wojewódzkim odbył sie zjazd malarzy woj. olsztyńskiego z dnia 15 listopada rb. Zjazd obradował w sali egzaminacyjnej Izby Rzemieślniczej w Olsztynie pod przewodnictwem st. cechu ob. Franciszka Kowalkiewicza, mistrza malarstwa. Referat o nowej strukturze organizacyjnej cechów, o pracy w cechach i obowiązkach członków cechów wygłosił wicedyrektor Izby ob. E. Szpaderski. Po referacie odbyła się ożywiona dyskusja, w której prelegent odpowiadał na zadawane mu pytania, udzielał informacji i szeregu rad.

Przybyły następnie na zjazd dyr. Izby Rzemieślniczej w Olsztynie mgr Kazimierz Lisowski poinformował zebranych w zwięzłych słowach na temat zmian w ustawodawstwie podatkowym oraz omówił szczegółowo treść rozporządzeń wykonawczych do ustawy o funduszu mieszkaniowym.

Z kolei przystąpiono do powołania sekcyjnych terenowych i szczegółowego omówienia techniki wpłacania składek członkowskich po czym przewodniczący zamknął zebranie. W krótkim końcowym przemówieniu przewodniczący ob. F. Kowalkiewicz zwrócił się z apelem do zebranych o wydatną prace i pomoc w pełnieniu trudnych obowiązków Zarządu Cechu.

Interpretacja przepisów dekretu o jednorazowej wpłacie na SFO.

W numerze 14 „Rzem. Śl." wyrażaliśmy zdanie, że rzemiosła grupy spożywczej winny podpadać pod postanowienia art. 4 wspomnianego dekretu z 29. 9. 48 r. (Dz. U. R. P. nr 48, poz. 358), a więc, że winny być wolne od obowiązku jednorazowej wpłaty na rzecz Społecznego Funduszu Oszczędnościowego.

Ministerstwo Skarbu stanęło jednak na odmiennym stanowisku i w okólniku z 26. X. 48 r. znak N. D. II. 15370/9/48 wyjaśnia, że wszystkie rodzaje rzemiosła (również spożywcze, budowlane, usługowe itd.) płacą 1 proc. od obrotów, osiągniętych w czasie marzec — wrzesień 48 r. oraz, że przedsiębiorstwa rzemieślnicze zlikwidowane przed 30 września 48 r. lub powstałe po 1 marca 1948 r. opłacają 1 proc. od obrotu, uzyskanego w okresie swego istnienia pomiędzy 1 marca, a 30 września 1948 r.

(Rzemieślnik Śląski z dnia 10. XI. 48 r. nr 15 (27).

Wyroby żelazne, kute.

Do najpiękniejszych okazów dawnej sztuki rzemieślniczej należały wyroby żelazne, kute. Jeszcze dzisiaj podziwiać możemy wspaniałe ogrodzenia, oddrzwia kościelne i bramy cmentarne, ozdobione wspaniałą ornamentyką wykutą w żelazie.

Muzeum Mazurskie w Olsztynie posiada liczne i piękne okazy tej sztuki rzemieślniczej, będącej wynikiem niezwykłej pracowitości, pomysłowości i wysokiego artyzmu. Szczególnie lichtarze o prostych i szlachetnych liniach i pięknej ornamentyce należą już obecnie do rzadkości. Jednakże są tak dobrze zachowane, żywe i przemawiające do wyobraźni, że można by je jeszcze obecnie stosować do potrzeb codziennego życia.

Rzemiosło nasze powinno wrócić do wyrobu tych przedmiotów. Zważywszy, że teren woj. olsztyńskiego jest licznie nawiedzany przez wycieczki, przedmioty, stanowiące pamiątki jak np. popielniczki, przyciski, noże do papieru, kałamarze itp. miały by niewątpliwie zapewniony zbyt i powodzenie. W Olsztynie istnieją warsztaty, które są w stanie przestawić się na wytwórczość „pamiętnikarską". W Ostrodzie zakład ob. Mieczysława Woźniaka żywo interesuje się sztuką ornamentacyjną w kutym żelazie. Zakład wystawiał swe wyroby na Targach Wiosennych w Olsztynie i następnie na wystawie Ziem Odzyskanych we Wrocławiu, na której odznaczony został złotym medalem.

Walne zebranie „Bazaru Ludowego" w Olsztynie.

„Bazar Ludowy" w Olsztynie, Sp. z o. u. powołany został do życia z inicjatywy i starania dyr. Izby Rzemieślniczej w Olsztynie p. mgr K. Lisowskiego 18. 10. 1946 r. i, jak to powiedział w swym przemówieniu w dniu 14 listopada rb. na nadzwyczajnym walnym zebraniu „Bazaru" p. dyr. K. Lisowski wyznaczył on sobie dwa cele: zatrudnienie zarobkowe bezrobotnych i rozwój przemysłu ludowego.

Zarówno w okresie organizacyjnym jak i też w początkach swej pracy spółdzielnia walczyła z dużymi trudnościami finansowymi i surowcowymi, które dzięki wydatnej pomocy i ofiarności Izby Rzemieślniczej w Olsztynie były systematycznie zwalczane. Również miejscowa ludność autochtoniczna odnosiła się do spółdzielni z nieufnością jednakże w późniejszym rozwoju jej działalności zmieniła całkowcie swe nastawienie.

W usuwaniu tych trudności należy wymienić wydatną pomoc Związku Samopomocy Chłopskiej, która maszerując razem z Izbą Rzemieślniczą w Olsztynie włożyła poważny wkład pracy dla poprawienia sytuacji gospodarczej pracujących. Obydwie te instytucje wczuły się w położenie ludności wiejskiej, rozumiejąc, że tylko zrzeszenie wszystkich pracowników przemysłu ludowego i domowego w spółdzielni poprawi jej byt. Toteż spółdzielnia chociaż powoli lecz nieustannie wykazywała wzrost swej produkcji i obrotów. W ostatnich pięciu miesiącach sprawozdawczych wartość produkcji spółdzielni wyniosła zł 1.472.076, — a obroty zł 1.875.821. Równolegle z tą pracą spółdzielni starano się o nadanie jej wyrobom wysokiej wartości artystycznej. W tym zakresie pracował wydatnie Ref. Artystyczny Izby Rzemieślniczej w Olsztynie, badając dawną sztukę ludową i jej elementy świadczące o łączności z Macierzą i jej polskim charakterze. Wynikiem tych badań było opracowanie dla „Bazaru" wzorów wyrobów codziennego użytku. „Bazar" oparł swą działalność głównie na tkactwie i dziewiarstwie z uwagi na to, że ceramiką zajmuje się w woj. olszytyńskim nieliczni i indywidualni wytwórcy.

Rola nasza, jako założycieli spółdzielni — zakończył p. dyr. Lisowski swe przemówienie — jest poniekąd skończona. Umożliwiliśmy rozproszonym w terenie wytwórcom zrzeszenie się w spółdzielni, wskazaliśmy im właściwe kierunki artystyczne i mam głęboką wiarę, że po wytkniętej drodze zdążać będzie działalność „Bazaru" dla podniesienia wyrobów regionalnych przemysłu ludowego naszego woj. i że będzie się nadal rozwijać, znacząc w rozwoju tym swój widoczny wkład dla dobra całej Demokratycznej Polski Ludowej.

Z kolei przewodniczący zebrania p. dyr. K. Lisowski zaprosił do prezydium pp.: dr S. Kubice, dyr. Zakładu Doskonalenia Rzemiosła, E. Szpaderskiego, wicedyr. Izby Rzemieślniczej w Olsztynie, nacz. Dzierżawskiego, przedstawiciela Związku Samopomocy Chłopskiej, inspektora Kwiatkowskiego z Centrali Spółdzielni Pracy, Marczewską z Ligi Kobiet i tkaczke Homulicką do protokołu. Po złożeniu sprawozdań pp.: Zbigniewa Grabowskiego w imieniu Zarządu, nacz. Dzierżawskiego, w imieniu Komisj Rewizyjnej i inspektora Kwiatkowskiego w imieniu C. S. P., który zakończył swe przemówienie stwierdzeniem, że „Bazar Ludowy" wykazał, że jest najlepszą pod względem organizacji i działalności spółdzielnią tego typu na terenie woj. olsztyńskiego, p. Markowska, autochtonka, prowadząca tkalnię w Wojnowie, podziekowała w imieniu zebranych Izbie Rzemieślniczej w Olsztynie za jej ofiarność i pracę, prosząc o dalszą opiekę i pomoc.

W głosowaniu wybrano jednomyślnie do Rady Nadzorczej pp.: Lidię Barwińską, Wandę Korzynkową, Makarowską, Z. Grabowskiego, Terese Iwanowską i Irenę Hołowczyc i do zarządu pp.: Barbarę Poznańską, Aleksego Ciukszę i Jerzego Bauerfeinda.

Przed wyborami przyjęto jednomyślnie statut Spółdzielni Pracy. W ten sposób dotychczasowa spółdzielnia pracy i różnych przestała istnieć i na jej miejsce powołano „Bazar Ludowy" jako spółdzielnię pracy.

Następnie przyjęto jednogłośnie następujące wnioski Rady Nadzorczej: ograniczenie liczby członków Rady Nadzorczej z 9 do 6 osób i podwyższenie udziału członkowskiego ze zł 1.000,— do wysokości zł 5.000,— oraz wniosek Zarządu o określeniu najwyższej sumy zobowiązań do wysokości 10.000.000,— po uwzględnieniu uzasadnienia, że złożono wniosek o kredyt inwestycyjny, przeznaczony na remont lokalu wys. zł 6 mil., kredyt na akcje zatrudnienia 40 osób w wys. 1.600.000 złotych oraz kredyty obrotowe 2.400.000 zł. Na tym zebranie zakończono.

Należy podnieść zasługi Zakładu Doskonalenia Rzemiosła w Olsztynie i Ligi Kobiet w zakresie szkolenia członków spółdzielni. Zakład Doskonalenia Rzemiosła zorganizował kursy tkactwa w Wojnowie i Olsztynie a Liga Kobiet kursy dziewiarstwa w Olsztynie.

Karty rejestracyjne.

W grudniu rb. rzemieślnicy powinni wpłacić w Urzędach Skarbowych (Rewizyjnych) należne opłaty za karty rejestracyjne na rok 1949. Warsztaty rzemieślnicze obowiązane do prowadzenia ksiąg handlowych, wpłacają za kartę rejestracyjną zł 7.500, obowiązani do prowadzenia ksiąg uproszczonych zł 5.000 i pozostali zł 1.500.

Jeżeli rzemieślnik rozpoczął działalność swą w 1949 r. przed dniem 1 lipca, wpłaca całkowitą należność za kartę rejestracyjną, natomiast gdy rozpoczął działalność w dniu 1 lipca 1949 r. lub w późniejszym okresie, wpłaca połowę tej sumy.

Bank rzemiosła i handlu.

Dekretem z dn. 25. 10. 1948 r. o reformie bankowej (Dz. U. R. P. nr 52 z dn. 12. 11. 1948 r., poz. 412) powołuje się do życia Bank Rzemiosła i Handlu, którego zadaniem jest: finansowanie w zakresie kredytów obrotowych rzemiosła, drobnego przemysłu i handlu oraz kontrola gospodarki finansowej osób korzystających z tym kredytów, oraz finansowanie inwestycyj w zakresie zleconym przez Bank Inwestycyjny i nadzór nad miejskimi spółdzielniami kredytowymi.

Obuwie ze świńskiej skóry.

W dziesięciu miesiącach rb. wygarbowano skór świńskich 198.400 m². Skóry świńskie mają masowe zastosowanie i używane są nie tylko do wyrobu galanterii, lecz i obuwia.

Dokonane próby wyrobu obuwia ze świńskiej skóry dały jak najlepsze wyniki i w najbliższym czasie obuwie takie produkowane będzie w szerokich rozmiarach.

Zwolnienie rzemieślników od prowadzenia kontroli ilościowej.

Rzemieślnicy, którzy zgodnie z rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 17 czerwca rb. są obowiązani prowadzić księgi handlowe i kontrolę ilościową, mogą się ubiegać o zwolnienie od prowadzenia tej kontroli, jeżeli ona ma istotne trudności.

Prośby o zwolnienie w roku 1949 należy składać w terminie do dnia 30 listopada rb. Zezwoleń udziela dyrektor właściwej terytorialnej Izby Skarbowej.

Zakłady poligraficzne przechodzą na własność państwa.

Na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów na własność państwa przejmowane będą następujące przedsiębiorstwa przemysłu poligraficznego i drukarnie:

zakłady graficzne, drukarnie oraz litografie, posiadające maszynę rotacyjną lub maszynę do składania, oraz zakłady, posiadające więcej niż trzy maszyny płaskie o formacie mniejszym niż 61 cm długości i 86 cm szer. Maszyny płaskie o formacie 61 cm dł. i 86 cm szer. oraz większe uważa się za równoważne dwu maszynom płaskim o formacie mniejszym.

Rozporządzeniu Rady Ministrów podlegają również przedsiębiorstwa offsetowe (z wyjątkiem rotaprintów) i wklęsłodrukowe.

Maszyn dociskowych (pedałowych) również z samonakładaczem nie bierze się pod uwagę przy ustalaniu przedsiębiorstw, podlegających przejęciu na własność państwa.

Spod rozporządzenia Rady Ministrów wyłączone są drukarnie, stanowiące warsztaty przy Szkołach Zawodowych, służące do nauczania zawodu drukarskiego.

Przy Ministrze Przemysłu i Handlu powołany będzie Komitet, którego zadaniem jest przedstawienie Radzie Ministrów wniosków w sprawie przekazywania niektórych drukarń na własność lub w użytkowanie organizacjom politycznym, lub społecznym, stowarzyszeniom, spółdzielniom oraz związkom samorządu terytorialnego.

Organizacje polityczne i społeczne, stowarzyszenia, spółdzielnie oraz związki samorządu terytorialnego posiadające drukarnie, będą mieć pierwszeństwo otrzymania tych drukarń na własność lub w użytkowanie, jeżeli poza tym odpowiadają warunkom ustalonym przez Komitet.

Zarządzenie Ministra Skarbu wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu ustali zasady określenia wysokości i sposobu uiszczenia opłat za mienie przekazywane na własność państwa.

Walne zebranie Cechu Elektryków w Olsztynie.

W dniu 25. XI. rb. odbyło się walne zebranie Cechu Elektryków w Olsztynie w budynku Izby Rzemieślniczej w Olsztynie.

Zebraniu przewodniczył st. cechu p. Kazimierz Lewandowski, ponadto w prezydium zebrania uczestniczyli pp.: mgr K. Lisowski, dyrektor Izby Rzemieślniczej w Olsztynie, Eugeniusz Szpaderski, wicedyrektor tejże Izby oraz mistrzowie: Piotr Jachowicz i Marian Wojnowski z Olsztyna.

Po zagajeniu przez przewodniczącego zebrania zabrał głos p. dyrektor K. Lisowski n. t. nowych zadań rzemiosła, nawołując je w zakończeniu do ofiarności na cele publiczne.

P. dyr. E. Szpaderski omówił drobiazgowo nową strukturę organizacyjną cechów, ich zadania i prace.

W ożywionej dyskusji zabierali głos p.p. mistrzowie Lewandowski, Wojnowski, Pawlak i inni.

Ustalono procedurę zbierania składek członkowskich, tymczasowe prowadzenie i kontrolę biurowości cechu, zanim opracowana zostanie instrukcja kancelaryjna przez Związek Izb Rzemieślniczych R. P. i powołano sekcyjnych terenowych.

Oddzielnie p. dyr. E. Szpaderski omówił znaczenie, strukturę i regulamin sądów cechowych.

Na tym zebranie zakończono.

Podania o zwolnienia od kontroli ilościowej.

Jeszcze raz informujemy zainteresowanych rzemieślników, że podania o zwolnienie od prowadzenia kontroli ilościowej w roku 1949 powinny być składane do dnia 30. 11. r. b. indywidualnie. Na podaniach należy nakleić znaczki skarbowe w wysokości zł 30,— od podania i zł 5,— od każdego załącznika. Podania można przesyłać listami poleconymi i wówczas należy je kierować do dyrektorów właściwych terenowo Izb Skarbowych jednakże pod adresem i za pośrednictwem właściwych Urzędów Skarbowych (rewizyjnych).

Egzaminy.

W dniu 18. 12. rb. odbędzie się egzamin mistrzowski w zawodzie malarskim (ustny).

Egzaminy czeladnicze odbędą się w następujących terminach: (ustny): w zawodzie kraw. męskim w dniu 3. 12. rb., w zawodzie wędliniarskim w dniu 7. 12. rb., w zawodzie malarskim w dniu 17 i 18. 12. rb.

Egzamin z zawodzie młynarskim.

W dniu 24. 11. rb. odbył się w Izbie Rzemieślniczej w Olsztynie egzamin w zawodzie młynarskim. Do egzaminu dopuszczono 18 kandydatów, z liczby których 16 kandydatów złożyło egzamin z wynikiem pomyślnym a dwóch Komisja odroczyła na okres 3-miesięcy.

Z wynikiem pomyślnym złożyli egzamin:

Mistrzowie:

1. Markiewicz Wincenty,
2. Protas Bogusław,
3. Szczutowski Wincenty,
4. Żołnowski Stanisław.

Czeladnicy:

1. Miedzik Wacław,
2. Hein Ernest,
3. Lewandowski Gerard,
4. Kopaczewski Feliks,
5. Zuchliński Kazimierz,
6. Szostek Jan,
7. Jagielski Czesław,
8. Rymarz Jan,
9. Bujnarowski Antoni,
10. Rudowicz Emil,
11. Brzostek Karol,
12. Woźniak Zygmunt.

Wytwórnie sit włosianych i drucianych.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu Departament Przemysłu Miejscowego pismem skierowanym do Izby Rzemieślniczej w Poznaniu wyraziło zgodę na zaliczenie wytwórców sit włosianych i drucianych do rzemiosła oznaczonego jako „wyrób galanterii".

(Kurier Wielkopolski z dnia 18. 11. 1948 r. nr 316 (745).

Szkolenie rzemiosła.

Zarząd Izby Rzemieślniczej w Olsztynie na posiedzeniu w dniu 9. XI. rb. powziął jednomyślną uchwałę, że do egzaminów czeladniczych na terenie m. Olsztyna mogą być dopuszczeni kandydaci, którzy nie ukończyli średniej publicznej szkoły zawodowej tylko wówczas, jeżeli przedstawią świadectwo z ukończenia 300-godzinnego kursu dla czeladników przy Zakładzie Doskonalenia Rzemiosła w Olsztynie.

Podpałka „Lofix".

W sprzedaży znajduje się wysokokaloryczna podpałka „Lofix" w zupełności zastępująca drzewo.

Egzamin w rzemiośle mydlarskim. W dniu 17. XI. rb. złożyli z wynikiem pomyślnym:

mistrzowie:

Wysokiński Stanisław,
Wysokiński Aleksander,
Nalewajk Władysław,
Poll Tadeusz,

czeladnicy:

Wysokińska Rozalia,
Ładnowski Kazimierz.

Pierwszy egzamin w zawodzie mydlarskim na Ziemiach Odzyskanych.

W związku z przekazaniem przez Izby Przemysłowo-Handlowe zakładów mydlarskich Izbom Rzemieślniczym dokonuje się obecnie uporządkowanie dowodów uzdolnienia zawodowego i ubiegających się o nie poddaje się egzaminom ze znajomości zawodu. W dniu 17. XI. rb. odbył się w Izbie Rzemieślniczej w Olsztynie pierwszy na Ziemiach Odzyskanych egzamin w zawodzie mydlarskim. Przewodniczącym Komisji Egzaminacyjnej był mgr chemii ob. Tadeusz Kowalski, członkami ob. ob. inż. Stefan Brzozowski i Stanisław Wysokiński, st. Cechu Chemicznego w Olsztynie. Egzamin z wynikiem pomyślnym złożyło 3 mistrzów i dwóch czeladników, których nazwiska zostały podane w poprzednim komunikacie. Należy życzyć zawodowi mydlarskiemu rozwoju i pomyślności.

Pierwszy egzamin dla podkuwaczy koni w Olsztynie.

W dniach 15 i 16 listopada br. przeprowadzono w Olsztynie pierwszy egzamin dla podkuwaczy koni z terenu całego województwa.

Na 14 zgłoszonych kandydatów egzamin zdało 13.

Komisja egzaminacyjna do przeprowadzenia tego egzaminu zorganizowana została na zlecenie Ob. Wojewody Olsztyńskiego przez Zakład Doskonalenia Rzemiosła w Olsztynie w składzie:

Przewodniczący Komisji — dr Draganik, członkowie: przedstawiciel wojska — lekarz wet. — dr Sołtysik, przedst. Samopomocy Chłopskiej ob. Trojanowski, przedst. Izby Rzemieślniczej ob. Adamski, przedst. Zakładu Doskonalenia Rzemiosła lek.-wet. ob. Krysztoporski.

Z zadowoleniem można stwierdzić, że egzamin stał na wysokim poziomie, gdyż kandydaci byli przeszkoleni na kursach dla podkuwaczy koni, przeprowadzonych przez Zakład, w latach 1947 i 1948 w Ośrodku Szkoleniowym w Rogiedlach.

Należy jednak podkreślić, iż dalsze szkolenie podkuwaczy koni na naszym terenie jest potrzebą palącą. Według opinii kół fachowych, podkuwanie koni nie stoi na wysokości, gdyż kowale tutejsi nie przeszli specjalnego szkolenia.

Cennik maksymalny nr k/1

za usługi w zakresie rzemiosła krawieckiego, zatwierdzony w dniu 22. XI. 1948 r. przez Komisję Cennikową przy woj. olsztyńskim obowiązujący we wszystkich zakładach krawieckich, znajdujących się w terenie woj. olsztyńskiego, aż do odwołania.

	Nazwa artykułu	m. Olsztyn – Kategorie				Pozostała część województwa – Kategorie		
		spec.	I	II	III	I	II	III
		Krawiectwo męskie						
1	Wyk. munduru wojskowego	9.400	8.000	6.600	4.700	7 200	.900	4.200
2	Wyk. płaszcza wojskowego	9.200	7.800	6.500	4.600	7.000	5.750	4 100
3	Garnituru:							
	a) zwykłego	9 400	8 000	6 600	4 700	7 200	5 900	4 200
	b) wizytowego	10.400	8 800	7.300	5.200	8.000	6.600	4.700
	c) sportowego	9 400	8.000	6.600	4.700	7.200	5.900	4.200
	d) narciarskiego	9.400	8 000	6.600	4 700	7.200	5 900	4 200
	e) kamizelki	1.600	1 350	1.100	800	1.200	1.000	700
4	Wykonania palta:							
	a) letniego	8.300	7 000	5.800	4.150	6.300	5.250	3.750
	b) jesiennego	8 300	7 000	5.800	4.150	6.300	5 250	3 750
	c) zimowego	9 400	8.000	6 600	4.700	7.200	5 900	4 200
	d) reglanu	9 400	8 000	6.600	4.700	7.200	5.900	4.200
5	Wyk. pokrycia na futro męskie	8.800	7.500	6.200	4.400	6.900	5.750	3.950
6	Wykonanie spodni:							
	a) zwykłych	2.400	2 000	1.600	1.200	1.750	1.400	1.050
	b) bryczesów	2 600	2.200	1 800	1.300	1.900	1 600	1.150
	c) pump	2 400	2 000	1.600	1.200	1.750	1.400	1.050
7	Wyk. przeróbek: nicowanie	100% ceny uszycia odpowiedniego garnituru						
8	Wykonanie reperacji:							
	a) wstaw. siedz. u spodni	600	500	420	300	450	380	270
	b) wstaw. dołu u spodni	500	400	350	250	360	320	230
	c) wstaw. łokci	400	340	280	200	250	200	180
	d) zmiana kołnierza	600	500	420	300	450	380	270
	e) zmiana podszewki	1 000	850	700	500	750	630	450
9	Prasowanie:							
	a) spodni	200	170	140	100	170	140	100
	b) garnituru	600	500	420	300	450	380	270
	c) płaszcza	600	500	420	300	450	380	270
		Krawiectwo damskie						
1	Krawiectwo damskie okryc.							
	Wyk. kostiumu letniego, zim.							
	a) zwykłego sportowego	8.200	7.000	5.700	4.100	6.200	5 100	3.700
	b) fantazyjnego	8 800	7.500	6,200	4.400	6 800	5 750	3.930
	c) modelowanego	9.400	8.000	6.600	4.700	7.200	5 900	5.300
2	Wyk. kost. narciarskiego	7.400	6.000	5.000	3.550	5.400	4.500	3.200
3	Wyk. palta letniego, zimow.							
	a) angielskiego	8 800	7 500	6.200	4 400	6 900	5.750	3.950
	b) fantazyjnego	9.400	8.000	6 600	4 700	8 200	5 900	.200
	c) modelowanego	10 000	8 500	7.000	5 000	7 600	6.300	4.500

	Nazwa artykułu	m. Olsztyn – Kategorie				Pozostała część województwa – Kategorie		
		specj.	I	II	III	I	II	III
		Krawiectwo damskie						
4	Wyk. pokr. na futro damskie	9.400	8.000	6,600	9.700	7.200	5.900	4.000
5	Wyk. spódn., spódn.-spodni	1.400	1.200	980	700	1.200	900	630
6	Wykonanie przeróbek:							
	a) zmiana fasonu	3.700	3,200	2.600	1.850	2.850	2.300	1.650
	b) dopasowanie	3.700	3.200	2.600	1.850	2.850	2.300	1.150
7	Wykonanie reperacji:							
	a) zmiana podszewki	1.000	850	700	500	750	630	450
	b) podłużenie lub skrócenie	1.000	850	700	500	750	630	450
	c) zmiana kołnierza	1.000	850	700	500	750	630	450
8	Prasowanie:							
	a) kostiumu	60	500	400	300	450	380	270
	b) palta	600	500	400	300	450	380	270
	Krawiectwo damskie lekkie:							
1	Wykonanie sukni:							
	a) zwykłej	1.400	1.200	9 0	700	1.200	900	630
	b) fantazyjnej	2.200	1.900	1.550	1.100	1. 00	1.400	1.000
	c) modelowanej	2.600	.200	1.850	1.300	1.950	1.600	1.150
2	Wykonanie spódniczki:							
	a) zwykłej	1.000	850	700	500	750	630	450
	b) fantazyjnej	1.200	1.100	850	900	1.000	750	550
	c) modelowanej	1.400	1 200	980	700	1.260	900	630
3	Wykonanie spódn.-spodnie	1.200	1.100	850	600	1.000	750	550
4	Wykonanie bluzki:							
	a) zwykłej	1.000	850	700	500	750	630	450
	b) fantazyjnej	1.200	1,050	850	600	1.000	750	550
	c) modelowanej	1.400	1.200	1.000	700	1.200	900	6.0
5	Wykonanie szlafroczka:							
	a) zwykłego	1.200	1.050	850	600	1.000	750	550
	b) fantazyjnego	1.400	1.200	1.000	700	1.200	900	630
	c) modelowanego	1.600	1.350	1.200	800	1.200	1.000	700
6	Wykonanie piżamy:							
	a) zwykłej	1.200	1.050	850	600	1.000	730	550
	b) fantazyjnej	1.400	1.200	1.000	700	1,200	900	630
	c) modelowanej	1.600	1.350	1.200	800	1.200	1 000	700
7	Wykonanie przeróbek:	50% ceny uszycia odpowiedniego okrycia						
	a) zmiana fasonu b) skrócenie lub podłuż.	350	300	250	180	270	230	170
8	Prasowanie powyższych okryć	300	300	300	300	270	270	270

Żądanie lub pobieranie cen wyższych od ustalonych jest zabronione przez art.1 ustawy z dnia 2. VI. 1947 r. o zwalczaniu drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym (D. U. R. P. nr 43, poz. 218) i z mocy art. 14 ust. 1 tejże, podlega karze więzienia do lat pięciu i grzywnie do 5.000.000 zł lub jednej z tych kar w trybie postępowania doraźnego.

Akcja zbiórkowa na Fundusz Wydawniczy Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej musi być zakończona do dnia 31. XI. rb.

Wobec tego Izba Rzemieślnicza w Olsztynie zwraca się do wszystkich cechmistrzów o usprawnienie akcji zbiórkowej i dotrzymanie terminu. W sprawie tej przesłane zostały okólniki do wszystkich cechów.

Zapotrzebowanie rzemiosła na II-gie półrocze 1949 r. powinny cechy jak najszybciej przesłać Izbie. Okólniki w tej sprawie zostały cechom przesłane.

Na II-gie półrocze 1949 r. przewiduje się przydział następujących artyk.: żarówki, druty nawojowe w emalii i oprzędzie, artykuły i tkaniny techniczne, papier, karton i tekturę, surowce skórzane, surowce włókiennicze (przędza), surowce chemiczne, wyroby hutnicze (stal i blacha), surowce i wyroby ogniotrwałe, materiały budowlane (tarcica, dykty, forniery, szkło zbrojne, papa i materiały ścierne), tkaniny nietechniczne (ubraniowe, bieliźniane, dodatki krawieckie i nici), odpadki rybne.

Umorzenie jednorazowej wpłaty na rzecz Funduszu S. F. O. od przedsiębiorstw branży mięsnej.

Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 19. XI. rb. nr D. V. 19901/2/48 skierowanym do Izb Skarbowych, Urzędów Skarbowych i Urzędów Rewizyjnych, uwzględniając motywy zawarte w memoriałach Związku Izb Rzemieślniczych oraz Związku Zrzeszeń Kupców Handlujących trzodą, bydłem i końmi na podstawie art. 35

dekretu o zobowiązaniach podat. (Dz. U. R. P. z 1946 ur 27, poz. 173) umarza przypadającą od uczestników Funduszu A—S. F. O. prowadzących zakłady przetwórstwa mięsnego rzemieślniczego i przemysłowego, nie wyłączając handlu mięsem pochodzącym z własnego uboju, należność z tytułu jednorazowej wpłaty na rzecz funduszu A—S. F. O., określonej w dekrecie z dn. 29. IX. 1948 r. (Dz. U. R. P. nr 48, poz. 358).

Odpisania umorzonej należności należy dokonać po prawomocnym ustaleniu rocznego wkładu oszczędnościowego za rok kalendarzowy 1948.

Uczestnicy funduszu A, którzy dokonali już wpłaty częściowo lub całkowicie mogą się ubiegać, do czasu ustalenia rocznego wkładu za rok kalendarzowy 1948 i w granicach dokonanej wpłaty, o wstrzymanie poboru należnych składek S. F. O. lub zobowiązań podatkowych.

Pokrycie zobowiązań podatkowych, których pobór został wstrzymany, nastąpi w drodze zarachowania nadpłat powstałych wskutek odpisania rocznego wkładu oszczędnościowego.

Jeszcze o sądach cechowych.

Jak zapowiadaliśmy w poprzednich uwagach, projekt regulaminu sądów cechowych już został opracowany przez Związek Izb Rzem. R. P., przyjęty przez Podkomisję Prawniczą przy Związku i przekazany do dyspozycji Izbom Rzemieślniczym.

Poza poprzednio omówionymi elementami procedury, określonymi przepisami statutu cechowego, regulamin wyznacza na wstępie siedzibę sądu, która jest siedzibą właściwego cechu, określa zasady wszczęcia postępowania przed sądem, orzekania i kwalifikacje kompletu sędziowskiego. Z treści regulaminu dowiadujemy się, że przed sądem cechowym może być również wszczęte postępowanie przez osobę zainteresowaną, przy tym uważa się za nią stronę zainteresowaną, której dobro prawne zostało postępowaniem członka cechu naruszone lub zagrożone. Sąd orzeka większością głosów i na mocy przekonania, opartego na swobodnej ocenie dowodów.

W wypadku, gdy sprawa dotyczy bezpośrednio sędziego lub jest on względem stron związany małżeństwem lub znajduje się w stosunku pokrewieństwa do nich, przysposobienia, opieki, kurateli lub spółki — wówczas nie może on brać udziału w rozpatrywaniu sprawy i zostanie wyłączony ze składu kompletu sądzącego przez przewodniczącego zarówno na wniosek własny jak i też jednej ze stron.

Natomiast o wyłączeniu przewodniczącego rozstrzyga wyłącznie sąd w komplecie 3-osobowym. Gdy jednakże zachodzą okoliczności, powodujące wyłączenie całego kompletu sądzącego, wówczas przewodniczący zwraca się z wnioskiem do odwoławczego sądu cechowego o przekazanie sprawy innemu sądowi cechowemu.

Sąd wydaje wyroki na rozprawie po merytorycznym rozpatrzeniu sprawy i przeprowadzeniu przewodu sądowego. Decyzje o wszczęciu lub umorzeniu postepowania mają formę postanowień.

Zeznania stron składane są protokólarnie i podpisywane przez osoby zeznające. Termin rozprawy i komplet sądzący wyznacza przewodniczący. Strony mają prawo doprowadzić na rozprawę świadków niewezwanych przez sąd. O dopuszczeniu do zeznań tych świadków decyduje sąd.

Rozprawa może się odbyć zaocznie, o ile sąd nie postanowi jej odroczyć, uznawszy obecność oskarżonego za niezbędną.

Jeżeli przewód sądowy ujawni okoliczności, nasuwające podejrzenie popełnienia przestępstwa karnego, sąd zawiesza postępowanie i przekazuje akta sprawy właściwemu urzędowi prokuratorskiemu.

Dalszy przebieg przewodu sądowego jest taki sam, jak w salach państwowych. Po zakończeniu przewodu sądowego sąd przystępuje do narady, po której następuje głosowanie tajne.

Sąd cechowy ma prawo udzielić upomnienia, nagany, pozbawić członka cechu biernego i czynnego prawa wyborczego na okres do 2 lat i zawiesić go w prawach członkowskich na okres do 1 roku.

W wyroku swym sąd określa wysokość kosztów postępowania i orzeka, która ze stron koszty te ponosi.

W ciągu miesiąca od dnia doręczenia wyroku strony mają prawo odwołać się do odwoławczego sądu cechowego za pośrednictwem wyrokującego sądu. Prawomocny wyrok skazujący sąd przesyła do zarządu cechu, który obowiązany jest w ciągu 3 dni wyrok ten wykonać oraz podać do wiadomości członków cechu przez wywieszenie w lokalu cechu.

Postępowanie przed odwoławczym sądem cechowym opiera się na tych samych przepisach z pewnymi uzupełnieniami, o których pisaliśmy już, a niektóre z nich podajemy poniżej. Mianowicie, odwoławczy sąd cechowy może zarówno z urzędu, jak i też na wniosek stron ponownie przesłuchać świadków, zbadanych przez sąd cechowy, powoływać nowych świadków i przeprowadzić inne dowody według swego uznania. Ponadto niestawiennictwo stron nie wstrzymuje rozpoznania sprawy, jeżeli strony zostały zawiadomione o terminie rozprawy odwoławczej, zgodnie z przepisami regulaminu.

Orzeczenie odwoławczego sądu cechowego jest ostateczne. Odwoławczy sąd cechowy może uchylić wyrok sądu cechowego i wydać własny lub też wyrok ten zatwierdzić.

Sądy cechowe mają doniosłe znaczenie dla rozwoju i działalności organizacji cechowych oraz w zakresie podniesienia etyki zawodowej rzemiosła.

Kredyty dla rzemiosła.

Ministerstwo Ziem Odzyskanych przyznało rzemiosłu Ziem Odzyskanych dalszy kredyt inwestycyjny średnio-terminowy w wysokości zł 24 mil.

Rzemieślnicy pragnący skorzystać z tego kredytu powinni w jak najkrótszym czasie złożyć odpowiednie wnioski za pośrednictwem Izby Rzemieślniczej w Olsztynie.

Ofiary rzemiosła olsztyńskiego.

Na zebraniu Cechu Wędliniarzy w Olsztynie w dniu 17 bm. zebrano doraźnie sumę zł 1.200 na budowę Domu Rzemiosła w Warszawie.

Ponadto Izba Rzemieślnicza w Olsztynie przekazała Komisji Centralnej Związków Zawodowych w Warszawie sumę zł 15.970 na Polski Komitet Apelu O. N. Z. pomocy dzieciom, zebraną wśród rzemiosła.

Praca i oszczędność prowadzą do dobrobytu

Ośrodek Szkolenia Zawodowego Przemysłu Metalowego w Bydgoszczy pracuje i oszczędza

Doceniając w pełni doniosłe znaczenie oszczędności dla rozwoju gospodarczego, Dyrekcja Ośrodka w współdziałaniu z miejscowym Oddziałem PKO zainicjowała wśród swoich słuchaczy akcję szerzenia szeroko pojętej oszczędności poprzez Szkolne Kasy Oszczędności względnie otwieranie indywidualnych książeczek oszczędnościowych PKO. W dniu 23. XI. br. do zebranej w auli 2-letniego Liceum Przemysłu Metalowego młodzieży przemówił przedstawiciel PKO mgr W. Bednarkiewicz, przedstawiając w wyczerpującym referacie znaczenie celowej oszczędności dla odbudowy i rozbudowy naszego życia gospodarczego, jak również obfite korzyści moralne i materialne, płynące z oszczędzania dla jednostki.

Wypowiedzi młodzieży w dyskusji wykazały jej pełne zrozumienie dla zagadnienia oszczędności i duże wyrobienie obywatelskie. Postanowiono jednogłośnie utworzyć Szkolną Kasę Oszczędności, opartą o PKO, która będzie szkołą wychowania gospodarczego i zbiornicą drobnych kapitalików młodzieży, odkładanych na celowe wydatki.

Tego samego dnia wieczorem odbyło się również zebranie poświęcone idei oszczędności w 3-letnim Liceum Przemysłu Metalowego dla Dorosłych. I tu po wysłuchaniu referatu mgr W. Bednarkiewicz z PKO i dłuższej rzeczowej dyskusji słuchacze jednogłośnie wyrazili chęć składania swych oszczędności na książeczki oszczędnościowe PKO.

Z 4 szkół, prowadzonych przez Ośrodek trzy założyły wskutek opisanej akcji Szkolne otwierają książeczki indywidualne PKO.

Wysiłki PKO, naczelnej instytucji oszczędnościowej w Kraju, zmierzające do jak najszerszego spopularyzowania tak ważnej dla państwa i jednostki idei oszczędności, winny być poparte przez wszystkich zdrowo myślących ludzi pracy.

Nie wątpimy, że przykład ośrodka szkolenia metalowców i obywatelskie stanowisko zespołu nauczycielskiego z dyr. inż. Brzegowskim na czele znajdą należyty oddźwięk we wszystkich szkołach zawodowych na Pomorzu.

25-lecie mistrzostwa starszego cechu kołodziejskiego w Inowrocławiu Leona Urbańskiego

W dniu 11 grudnia 1948 r. obchodzi starszy Cechu Kołodziejskiego w Inowrocławiu obyw. Leon Urbański 25-lecie pracy mistrzowskiej w swoim zawodzie.

Jubilat urodził się 29. 8. 1890 r. w Wybranowie, pow. Inowrocław, jako syn mistrza kołodziejskiego Antoniego Urbańskiego. Idąc w ślady ojca po ukończeniu szkoły powszechnej wstąpił również w naukę zawodu kołodziejskiego, którą ukończył 21. I. 1910 r. w Gnieźnie, składając tam egzamin czeladniczy.

Egzamin mistrzowski złożył 11. 12. 1923 r. w Bydgoszczy.

Już od wczesnych lat rozpoczął pracę społeczną jako sekretarz w Polskim Towarzystwie pod wezwaniem św. Franciszka w Halle — Saksonia, dokąd jako młody czeladnik zawitał w swej wędrówce, które odbywał po większych centrach przemysłowych w celu uzupełnienia swej wiedzy zawodowej. Ukończył też szkołę zawodową i rysunków w Monachium i w roku 1913 wrócił w ojczyste strony i stanął w warsztacie ojcowskim do pracy. Nie ograniczył się tylko do pracy zawodowej, ale rozpoczął również aktywną pracę społeczną w rzemiośle, w kołach śpiewaczych, a szczególnie w swoim zawodzie kołodziejskim.

Od roku 1919 do 1936 r. piastował urząd sekretarza Cechu Kołodziei w Inowrocławiu, a po śmierci ojca starszego cechu śp. Antoniego Urbańskiego wybrany został starszym cechu, który to urząd piastuje do dnia dzisiejszego. Równocześnie jest przewodniczącym komisji egzaminacyjnej mistrzowskiej.

W maju 1945 r. powołany zostaje na stanowisko członka zarządu Izby Rzemieślniczej w Bydgoszczy i prezesa Pow. Związku Cechów w Inowrocławiu.

Ponadto wymienić należy, że jest organizatorem i wykładowcą na kursach rysunkowych i kalkulacyjnych rzemiosła kołodziejskiego.

SKRZYNKA ZAPYTAŃ

Pytanie:

Czy, na podstawie nowej ustawy o najmie lokali, od mieszkania i warsztatu artysty rzeźbiarza należy opłacać czynsz sprzed 1. IX. br.

Odpowiedź:

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, dotyczącymi najmu lokali, osoby, których główną podstawą utrzymania jest działalność artystyczna, mają obowiązek płacenia czynszu w wysokości sprzed 1. IX. br. Działalność artystyczna, jako główna podstawa utrzymania, musi być udowodniona przynależnością do właściwego związku zawodowego. W razie braku takiego udowodnienia, tj. zaświadczenia związku zawodowego, ulgi w opłacaniu czynszu nie mają zastosowania.

Ulgi czynszowe i warunki ich uzyskania przez rzemieślników, zostały szczegółowo omówione w artykule p. t. „Co każdy rzemieślnik wiedzieć powinien o najmie lokali", zamieszczonym w numerze 47 „Rzemieślnika Pomorskiego" z dnia 21. XI. br. oraz w niniejszym numerze tego pisma.

KOMUNIKAT

Okręgowy Związek Cechów w Bydgoszczy zawiadamia rzemieślników, którzy mają zapotrzebowanie na pasy transmisyjne o złożenie zapotrzebowania na rok 1949, do Rzemieślniczej Centrali oddział Bydgoszcz do dnia 10 grudnia br.

Podajemy ceny i gatunki pasów transmisyjnych:

1. 1 kg pasa dębicowego pojed. zł 6.568,
2. 1 kg pasa dębicowego podwójn. zł 7.228,
3. 1 kg pasa pojedyncz. chrom. zł 7.423,
4. 1 kg pasa podwójn. chrom. zł 8.174.

Zagubione dokumenty

Unieważniam zagubioną kartę rzemieślnicza na prowadzenie rzemiosła malarskiego, wydaną przez Starostwo Lęborskie w dniu 10. 8. 1946 r. nr 94, na nazwisko Inda Jan, urodzony 24. 4. 1920 r. Pobiedziskach, pow. Poznań.

* * *

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle kowalskim, złożonego w dniu 17. 4. 1931 r. w Stargardzie, na nazwisko Meyrowski Józef, urodzony dnia 1. 9. 1908 r. w Okoninku, pow. Tuchola.

* * *

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle malarskim, złożonego w dniu 28. 7. 1938 r. w Toruniu, na nazwisko Porzyński Aleksander, urodzony dnia 28. 10. 1919 r. w Borkach, pow. Chełmno.

* * *

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle krawieckim, złożonego w dniu 9. 7. 1934 r. w Kartuzach, na nazwisko Krauza Leon, urodzony dnia 9. 1. 1914 r. w Sianowskiej Hucie, pow. Kartuzy.

* * *

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle szewskim, złożonego w dniu 26. 1. 1935 r. w Toruniu, na nazwisko Śliwiński Maksymilian, urodzony dnia 28. 12. 1915 r. w Stryju.

* * *

Unieważniam zagubione świadectwo egzaminu czeladniczego w rzemiośle stolarskim, złożonego w dniu 13. 12. 1929 r. w Grudziądzu, na nazwisko Kowalski Antoni, urodzony 7. 8. 1907 r. w Radoszkach, pow. Brodnica.

INFORMATOR BRANŻOWY

Zezwala się na przedruk artykułów z podaniem źródła.

„Rzemieślnik Pomorski" — redaguje kolegium. Wydawca: Związek Cechów w Bydgoszczy, ul. Jagiellońska 10
Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, Jagiellońska 10, tel. 24-63. Administracja przyjmuje interesantów codz. od godz. 10 do 13.
Redakcja czynna codziennie (oprócz soboty) od godz. 10 do 12-tej. Konto czekowe PKO Bydgoszcz VI-340
Abonament: miesięcznie — 50 zł, kwartalnie — 150 zł. Ceny ogłoszeń: 15 zł za 1 mm 1-szpaltowy.

Drukarnia Spółdz. Wyd. „Zryw" z o. o., Bydgoszcz 6251 — E 4815920